

Universitätsbibliothek Paderborn

**Praxis Cvræ Pastoralis Præcipve Circa Repentina &
Generaliora**

Possevino, Giovanni Battista Bernardino

Coloniæ Agrippinæ, 1645

Septimo. Excommunicatur deferens arma, & alia vsui bellico idoneæ ad
Turcas, vel alios Christiani nominis pertinentia ijsdem in damnum
Christianorum nuncians.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42220

81. *Falsarius literarum Apostolicarum.* Literarum Apostolicarum, id est, quæ expediuntur sub plumbo. *Omnes.*

Brevis, id est, quæ expediuntur sub annulo piscatoris. *Omnes.*

82. *Supplicationes.* Supplicationum gratiam, vel iustitiam conceruentium signatarū per Romanum Pontificem, vel Vicecancellarium eius, seu per gerentes vices eorū, aut de mandato Pape.

Falso signantes, &c. literas ut supra tam Papæ, quam Vicecancellarij, aut gerentium vices eorum. *Omnes.*

Alia pertinentia ad falsarios habentur c. ad falsariorum de crim. falsi.

S E P T I M O.

Excommunicatur deferens arma, & alia usi bellico idonea ad Turcas, vel alios Christiani nominis inimicos, & ad Reipublica Christiana statum pertinentia iisdem in damnum Christianorum nuncians.

Sarracenos, Turcas, & Christiani nominis hostes.

83. *Hostes Christiani qui.* Hostes sunt.

84. *Schismatici.* Schismatici, si armis ferunt contra Papam.

Pagani. *Pagan.* Say. lib. 3. cap. 11. num. 14.

Iudæi. *Iudæi.* Say. num. 15..

Hæretici. Hæretici declarati nominatim per sectas, & etiam non declarati per sectas, sed solù nominatim, Tol. c. 24 nu. 4. idem habet nu. 8.

Atheistæ Atheistæ, id est, qui fidem Chathol. deserentes nullisectæ adhærent. Say. ibi. nu. 16.

85. Da

85. *Dono, pretio, permutatione.* Deferunt siue
sono, siue pretio. Omnes. etiam permutatione,
nodo cum utilitate infidelis: secus si cum eius
uno, ut dando infideli equum debilem pro
generoso. Sayr. ibi. num. 27.

Nomine alieno. Etiam nomine alieno, ut nau-
z, etiam si nautæ illi naulum aliter non lucra-
tentur. Sayr. ibi. Silu. excom. 7. quæst. 21. num. 9.

86. *Etiam arma pro defensione.* Etiam arma
delata pro defensione, si permutentur cum de-
terioribus, secus si meliora recipiantur. Sayr. ib.

Etiam à transfuga. Etiam delata à transfuga
dexercitum Saracenorum. Say. ibi.

Si non pratendatur titulus religionis. Etiam in
bello, alio titulo quam religionis suscepto, ad
illatandum imperium, ad iura etiam iusta recu-
peranda. credo, quia sufficit infidelis adiuetur
contra Catholicum.

Etiam tempore pacis treuga. Etiam tempore
pacis. Sil. excom. 7. q. 21. nu. 7. contra ibi citatos.
Multò magis si tempore treugæ. Idem ibi.

Etiam è loco infideli. Etiam delata è loco infi-
deli ad infideles, sed contra Christianos. Tol. c.
24. num. 16.

87. *Tradens arcem infideli.* Tradens infideli
peculam, arcem, vel traditionem consulens,
promouens, vel iuuans. Say. ibi. num. 17. ex Nau.

88. *Ferens & transmittens.* Transmittit. &
ferens, & transmittens censura ligatur.

89. *Extrahi permittens.* Extrahi qui permit-
tit e suis portibus dicta, & dicenda. Sil. excom. 7.
q. 21, ante notanda affirmat excommunicari.

90. *Vestes & earum materia.* Defers vestes,

& earum materiam, si tempore belli, reus es censuræ. Suarez ibi. num. 56. idem intelligesi deferas pandos ad cooperandas naues, vel ad vela.

Sudariola. Immunis es à censura si delata sint bello iutilia, ut sudariola. Idem de paonisseriis propter eandem rationem.

Equos. Equos, etiam morbosos, etiam ad bellum non aptos. Nau. c. 27. nu. 36. Say. ibi. etiam prius ab infidelibus emptos.

Camelos, Asinos, Mulos. Includit Camelos, Asinos, Mulos, & alia bruta, quibus bellantes ut solent. de Graf. ibi. num. 101. Say. ibi. num. 27. Adde, vel possint ut, quia si das boues, vel bubalos, ad impedimenta, vel tormenta bellica vendenda canone perstringeris.

Arma offensiva & defensiva. Arma, tam offensiva, quam defensiva, cuiuscunque nominis. Nau. ibi. licet bulla habeat, impugnant connotans sola offensiva, tamen quia vix dantur arma offensiva, quin etiam non sint defensiva, recte tenet cum Nau.

91. *Armorum nomine quid.* Armorum nomine intellige, quæ ex communius omnium, vel aliquarum nationum ad conflictum assumuntur. Nau. ibi. Say. ibi. num. 28.

Gladioli. Non quæ casu, vel necessitate aliquando assumuntur ad prælium ut gladioli ad scindendum panem, vel ad calamitos aptandos. Say. ibi.

Baculi, Lapi des, Fustes. Item baculi, fustes, lapi des. ijdem ibi. Sil. ut infra. includuntur lapi des apti ad bellum pro bombardis. Sil. excom. 7. q. 21. not. 1, Say. ibi. Non lapi des ad ædificia. Sil. ibi.

Ligo-

Ligones, Rastra, Secures, Martelli. Ligones, ra-
stra, secures, martelli, &c huiusmodi ad faciendas
fossas, muros, Say. ibi. nu. 28. Sil. excom. 7. q. 21.
inf. ante l. not. admittit omnia, quæ directè &
immediate faciunt ad bellum.

Currus. Currus, Suar. disp. 21. sect. 2. num. 53.
vel ad pugnam, vel ad vehiculum includit.

Lectica, Naucula. Lectica vel naucula ad
piscandum, vel recreationem.

Milites nudi. Milites nudos mittens. Hi ve-
lunt sub nomine dantis auxilium.

Puluis tormentarius. Puluerē tormentarium,
sul nitrum, sulphur, è quibus puluis conficitur,
deferens, afficitur censura, quia ista habent spe-
cialem rationem armorum. Eodem modo affi-
citur docens ista, vel alia bellica efficacius ope-
ri, vel melius conseruari; quia dat consilium
auxilium.

92. *Ferrum, vena ferri.* Ferrum, tam factum
quam infectum. Omnes. Sil. excom. 7. q. 21. nu. 2.

Claniculi, Cultelli. Claniculi, cultelli, fibia.
& similia parua non includuntur, nisi tantam,
multitudinem quis ferat, ut prudenter dubitari
posset, ne eis, in vera arma conflatis, veterentur.
Sil. ibi. q. d. n. 2. Say. ibi.

93. *Metallorum.* Omnia genera metallorum
vel simplicium, ut plumbum; vel composito-
rum, ut orichalcum vel in rudi massa, vel in for-
ma proximè apta ad bellum. Omnes.

Argentum, Auri. Aurum, & argentum. Omnes.

Secretum alchimicum. Secretum pro confi-
ciendo auro vel argento, aut alio genere me-
talli.

Tormenta bellica. A fortiori tormenta bellica magna & parua, ex quois metallo.

94. *Tibiae, litui, cornua.* Bellica instrumenta, ut tibiae, litui, cornua & huiusmodi. Nau. ibi. Omnes.

Ornamenta qua includuntur. An eorum ornamenti serica ex illis pendentia, vel ornamentum militum, ut penae pro galeris includantur, non credo: quia istis non impugaatur, & bulla habet, impugnant.

Omnia quæ dictis instrumentis sunt usui, & ad oneranda tormenta, ut conspicilia ad collaudandum.

95. *Machinae.* Machinae bellicæ omnis generis, etiam tunc de novo inuentæ, item docere modum earum construendarum; quia hoc est auxilium dare.

96. *Lignamina.* Lignamina siue pretio, siue dono, omnis generis apta ad construenda triremes aut naues, aut instrumenta bellica, aut apta ad conficiendos aggeres. Nau. ibi. nu. 31. Omnes.

Triremes, & etiam naues. Nan. & Say. ibi.

97. *Canapem, funes.* Canapem, funes etiam ex quacunq; materia, vel ipsam materiam. Omnes.

Secretum ad funes. An secretum docens infideles pro conficienda materia noua, sed apta ad usum canapis, ut de iuncis, ginestra, malua, revere alia incidat? Affirma, quia dat auxilium.

98. *Impugnant actu vel potentia.* Impugnant, licet non actu, sufficit possit impugnare. Sil. ex-com. 7. quast. 21. num. 7. in fin. Tol. Suar. ibi. nu. 36. in fin.

99. *Excusatus à censura.* Excusaris ab hac censura.

Si in-

Si inculpabiliter eam ignoras.

Si prohibita quidem defers, sed in utilitatem Christianorum, ut debilia pro validis reportes.

Si defers prava, ut cultellos.

Si defers pro necessaria defensione propria, aut propinquorum, vel amicorum, vel pro rerum conseruatione, urgente magno damno. Say. ibi.

Si tibi, vel rebus tuis immineat graue damnum, sed reipublicæ maius, Say. probabilitet vult te excommunicatione teneri si deferas; tenebris tunc enim tu potius damnum tuum subire. Say. ibi. num. 34.

Certiores faciens Turcas & Christianæ religionis inimicos, & hæreticos, &c.

In damnum temporale, ait Say. ibi. num. 35. bulla ita. Qui per se, vel per alios de rebus statu Christianæ reipublicæ conceruentibus, in Christianorum perniciem & damnum, ipsos Turcas, & Christianæ religionis inimicos. Vbi videtur notandum loqui de statu temporali, quo ad Turcas, & quo ad inimicos Christianorum. Et quia bulla subdit, Nec non hæreticos in damnum Catholicæ religionis certiores faciunt, quo ad hæreticos includere statum temporale, & spirituale, quia veriusque est Catholicæ religionis damnum.

Per se vel per alium. Sufficit per se vel per alios certiores faciant, dummodo certior faciens sciat quid agat. Suar. ibi. num. 58.

Per litteras. Sufficit per litteras censura ligatur, qui eas defert, dummodo saltē confusè sciat quid illis contineatur. Suarez ibi.

100. Dans

100. *Dans consilium, auxilium. Auxilium vel fauorem præstans deferenti vel transmittenti prædicta prohibita.* Suar. ibi. nu. 59. Tol. ibi. n. 13. Sed & certiorem facienti credo. quia bulla, postquam dixit de certiorem faciente, subdit, illis q; ad id consilium: auxilium, vel fauorem præstant.

Priuilegia omnia contra hanc bullam cuius concessa, per eam reuocantur. Omnes.

101. *Priuilegia contraria reuocata. De remigibus in tritemi Turcica vide num. 15.*

O C T A V O.

Excommunicatur impediens eos, qui victualia, & alia necessaria Romam conuehunt.

102. *Victualia ne ferantur ad Rom. Curiam. Victualia cuiuscunque generis, & animalia sive viua, sive mortua pro victu seu alia necessaria.*

103. *Necessaria, commoda, utilia. Necessaria, vel absolute ut alimenta pro hominibus, vel necessaria, id est, sine quibus vita commodè sustentari nequit, quod est idem ac commoda pro hominibus & animalibus vel necessaria, id est, ut libri.*

104. *Curia Romana quid. Ad usum Romanæ Curiæ, id est, familiæ Papæ, & omnium tribunaliū Curiæ Papalis. Say. ibi. nu. 3. cap. 12. saltem immediatorum, ut dicetur melius infra. omnium Prælatorum Curiam dictam sequentium, quia Curiam constituunt.*

105. *Sufficit ad usum unius. Non est necesse sint in usum totius Curiæ; sufficit in usum aliquorum curialium, etiam unius, quia priuilegium est personale.*

106. *Vb;*